

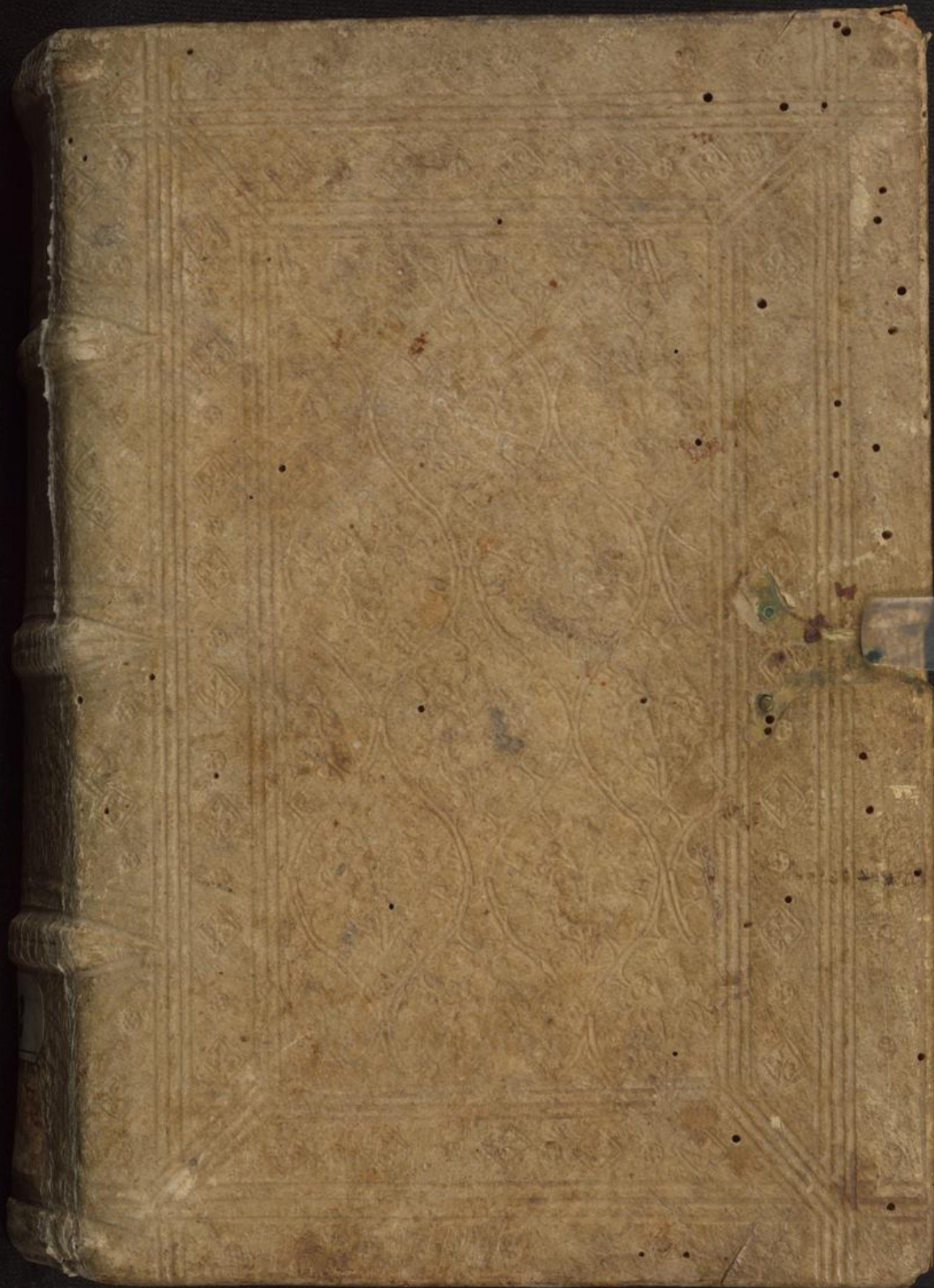
Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Regula Dominus quae pars

[Köln], [um 1490/95]

[urn:nbn:de:bsz:31-289428](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-289428)

Bi 2

I Aug. Hark 1490

II

Grin *703

III IV. Aug. Hark Grin *734

AN 527

H. 752

JKW 1055

AN 528

H. *703

" 1096

AN 529

H. *734

" 1190

" 8878

AN 530

H. o

AN 531

H. 13822

AN 532

H. o

AN 533

H. o

Dominus que pars. cū vi

ginti quatuor regulis pgnitatum. dñisionib; verborū
fundamento artis metrificandi. cōpendio cognitionis
pedum. **¶**um quibusdam regulis pueroꝝ. et pparatōe
nominū. que iuuenib; summe necessaria z vilia sunt

IN NOMINE DOMINI AMEN

Dieß ist ein Buch das die
Lehren des heiligen Vaters
des heiligen Kirchens
und die heiligen Schriften
enthalten hat

Dominusque pars

nomē Quare qz sciat substantiā cū q̄lita
te ppria vel p̄muni. ppria vt petrus. cō
munis vt dñs Quale nomē. substantiuus
quare. qz p se p̄t stare in locutiōe z reddere suppositū p̄bo
psonali. vt dñs dixit. famul⁹ audiuit **S**i adiectiū. qz ad
iacet suo substantiuo. z sine eo nō p̄t stare in locutiōe z red
dere suppositū p̄bo psonali. vt albi. **H**omini quot acci
dūt. sex. que qualitas: p̄paratio. genus. numerus: figura
casus. **Q**uius q̄litaris. appellatiue. quare. qz naturaliter
p̄mune est multoz. vt dominus famulus. vñ **A**ppellati
uis varias res vniuocabis **S**i pprie qz vñ soli rei cō
uenit. vt henricus petrus. vñ **A**d propriū dices qd non
notat vniuoce res **P**lures **C**omparat. nō. quare. qz nō
potest augeri vel minui in p̄parando. nec est adiectiuum
vt dominus famul⁹. **S**i p̄patur. qz p̄t augeri vel minui
in p̄parando. **Q**ūo p̄paratur albi **I**n masculino genere
hic albus albi⁹ albi⁹ albi⁹ albi⁹. **I**n feminino genere hec al
ba albi⁹ albi⁹ albi⁹ albi⁹. **I**n neutro genere hoc album albi⁹
us albi⁹ albi⁹ albi⁹ albi⁹. **M**ouet. ita. quare. qz cadit de genere in
genus z de vna terminatiōe in aliam. vt hic dñs hec dñia
Sed nō mouet. qz non cadit de genere in genus. nec de
vna terminatiōe in aliam. vt scammū. **Q**uomodo aliqd mo
uet sic **V**el mouetur p̄ duo genera z p̄ duas terminatio
nes. vt hic dominus hec domina. **V**el mouet per duo
genera z per vnam terminatiōem. vt hic z hec homo. sa
cerdos. scholaris. **V**el per tria genera z per vnā termina
tiōem. vt hic z hec z hoc felix. audax. vel p̄ tria genera z p̄
duas terminatiōes. vt hic z hec fortis z hoc forte. **V**el p̄
tria genera z p̄ tres terminatiōes. vt hic albi hec alba hoc
albi⁹. **Q**uius generis. masculini. quare. qz preponitur ei
in declinatiōe vnū articulare pronomē. vt hic domin⁹
vnde **D**ant hic in us facta tibi declinante secunda. **P**er

minini. qz preponit ei in declinatōe vnū articulare pno
nomen. vt hec musa. vñ (Sit tibi nomē in a muliebre)
Si neutri. qz pponit ei in declinatōe vnū articulare p
nomē. vt h scannū. vñ (Am neutrū facies) **S**i cōis. qz
pponitur ei in declinatōe duo articularia pnoia. vt h z
hec sacerdos. vñ (Dāt duo bos impos ppos custosqz sa
cerdos) **S**i om̄is. qz pponunt ei in declinatōe tria arti
cularia pnoia. vt hic z hec z hoc felix. vñ (In triplici ge
nere decet adiectiua notare) **D**ubij. qz pponunt ei in de
clinatōe duo articularia pnoia p hanc p̄iūctōem disūc
tiūaz aut. vt hic aut hec dies. vñ (Hic dabit hec ved ies.
dant hi t̄m̄ō plures) **E**picheni. qz tantū facit sub vno
articulo quantum cōe sub duobz. vt hic passer hec aqui
la. **D**icit em̄ epichenū ab epi qd est sup z chenuz cōe q̄st
sup cōe gen^o. qz tantū facit sub vno articulo q̄stuz cōe sub
duobz. vñ (Noibz volucrū neqt vt credo) general' **N**oz
ma dari: t̄m̄ est nature secus in illis) **Q**ui^o numeri sin
gularis. qre. qz singularit' pferē. vt dñs magister: **P**lura
lis. qz pluralit' pferē. vt dñi magistri **Q**ui^o figure. sim
plicis. qre. qz nō p̄t diuidi in duas vl in plures partes
intelligibiles p̄oris sensus capaces. vt dñs magister. vñ
(Nō poteris tale sub simplici scisma notare) **S**i p̄posi
te. qz p̄t diuidi in duas vel in plures ptes intelligibiles
p̄oris sensus capaces: vt iniustus p̄beatus: vñ (Dictio
p̄positā dicitur habere figuram. Quā licet in geminas
partes distinguere. quaruz Significata gerit vox desig
nanda p̄ ipam) **Q**uius casus. n̄i. ḡi. d̄i. acci. vii. et
abli. qre qz in tali casu repitur declinādo **Q**ui^o decli
natōis. prime. qz mittit ḡm̄ z d̄m̄ singularē in ac d̄yp
thōgon. i. in elongā. vt musa muse. **S**ecunde. qz mittit
ḡm̄ singularē in i: z d̄m̄ z ablatim̄ in o. vt dñs d̄m̄ d̄no
Tercie. qz mittit ḡm̄ singulares in is z d̄m̄ in i. vt felix
felicis felici. **Q**uarte. qz mittit ḡm̄ singularem in us et
d̄m̄ in u: vt fructus fructus fructui. **Q**uinte. qz mittit
ḡm̄ z d̄m̄ singulares in ei p̄ diuisas sillas. vt spēs sp̄i

speciei. Item octo sunt nomina hñtia secundā declina-
tionē pnomnis. qz mittunt grñ singularē in ius z dñm
in i. vt nullus nulli nulli: vñ? Quis et vllus vter et nul-
lus solus et alter. Totus dant in ius gtōs. addis alius
Namqz tenent normā pnomnis ista secundā
Secundo que pars. pñomen. qre. qz loco pprii nois po-
nitur. et certā significat psonam. **R**onoi quot acci-
dunt. **S**ex. que. qualitas genus numerus figura psona ca-
sus. **Q**uius qlicatis. finite. qz finitam rem demonstrat. vt
ego. **I**nfinite. quia infinitā rem demonstrat. vt quis que
quod **Q**uius generis: omnis. qz omni generi associari p̄t
vt ego vir ego mulier ego aīal. **M**asculini. qz masculino
generi associari p̄t. vt iste equus. **F**eminini. qz feminino
generi associari p̄t. vt illa mulier. ista ancilla. **N**eutri. qz
neutro generi associari p̄t. vt istud animal. istud templū
Qois. quia cōi generi associari p̄t. vt qualis talis. **Q**ui
numeri. singularis. qz singularit̄ pfertur. vt ego studeo.
Pluralis. qz pluralit̄ pfertur. vt nos studemus. **D**e figu-
ra dicendū est hic sicut in nomine. **Q**uius p̄sone. prime
quare. qz significat rem de se loquentē. vt ego lego. **S**e-
cunde. qz significat rem ad quā fit sermo. vt tu scribis.
Tercie. qz significat rē de q̄ fit sermo: vt ille cantat. **Q**ui-
us casus. nri. gr̄i. dñi. zc. sicut in nomine. **Q**uius decli-
nationis: p̄me: quare. qz mittit grñ singularē in i vel in
is. et dñm in i. vt ego mei vel mis mihi. **S**i sunt tria pno-
mina p̄me declinatōis. vt ego tu sui. **S**i secūde. qz m̄it-
tit grñ singularē in ius d̄iunctū vel diuisū. et dñm in
i vel in c. vt ille illius illi. hic huius huic. **S**i sunt qnqz
pnomina secūde declinatōis. scz ille ipse iste hic et is:
Si tercie. qz mittit grñ singularē in i vel in e. et dñm in
o vel in e. vt meus mei meo. mea mee mee. **S**i sunt qnqz
pnomina tercie declinatōis. scz meus tuus suus noster
et vester. **S**i q̄rte. qz mittit grñ singularē in atis et dñm
in ati. vt nostras nr̄atis nr̄ati. **S**i sunt duo pnomina q̄r-
te declinatōis. scz nostras et vestras. **Q**uot sunt pnoia
apud latinos. q̄ndecim. scz octo p̄mitiua z septē deriua

tua. Que sunt octo pmitina. Ego tu sui ille ipse iste hic
 et is: vii? His octo spes pmaria dicit esse. Que sunt sep-
 tem derivatina. Deus tuus suus nř vř nrās et vřās. et
 formant a tribz primis pnoibz. scz ego tu sui. vii? Deqz
 tribz pnis septe fit origo supmis. et illa dicunt possessi-
 ua. Item a gto singulari mei derivat meus mea meū.
 A gto singulari tui derivat tuus tua tuū. A gto singula-
 ri sui derivat suus sua suū. A gto pli nostri derivat no-
 ster nrā nostrū. A gto pli vestri derivat vester vřa vestrū
 A gto pli nostrū derivat nrās et vnū adverbū scz nostra-
 tim. A gto pli vřm derivat vřās. z vnū adverbū scz vřa-
 tim. Quot sunt pnoia relatiua. qtuor scz is suus ipse sui
 vii? Is suus ipse sui referūt. sed cetera monstrāt. Quot sūt
 pnoia demonstratiua: decem: vii? Sic ego tuqz meus noster
 vester tuus iste. Nostras z vestras demonstratiua vocant
 Item est vnū pnoimen demonstratiuū et relatiuū sil' scz ille
 vii? Ille refert monstrat nō facit hoc aliud

Ado que ps. verbū. quare. qz cum modis z formis
 tpibz agendi vel patiēdi significatiuū est. Qui? qua-
 litatis. Dico qz qlitas verbi diuidit in modū et in formā
 et illa habem? p qlitate Qui? modi. indicatiui. qz indica-
 di sensum hz. vt amo lego. Si impatiui. qz impandi sen-
 sum hz. vt ama lege. Si optatiui. qz optādi sensum hz. vt
 vřinā amare legere. Si pūctiui. qz pūngēdi sensum hz
 vt cum amē legā. Si infinitiui. qz infinitādi sensum hz.
 vt amare legere. Qui? forme. pfecte. qz significat suū sig-
 nificatū simplr sine pnotatiōe inchoatiōis meditatiōis
 vel frēqntatiōis. Si frēqntatiue. qz significat suū signifi-
 catū cum frēqntatiōe. et terminat in to so vel xo. vt lectio
 curso nexo Et format ab vltio supino. vt lectū lectu. u in
 i z addēdo to fit lectio Si meditatiue. qz fcat suū fcatū
 cum meditatiōe. et terminat in rio. et format ab vltio su-
 pino. vt lectū lectu. adde rio fit lecturio. Si inchoatiue
 qz significat suū significatū cum inchoatiōe. et terminat
 in co. et format a scda psona pntis tpis indicatiui modi.
 vt amo amas. adde co fit amasco. ferueo ferues. adde co

fit feruesco. **Qui?** coniugationis. p^{me}. q^{re}. q^z h^z a p^{ducta}z
 ante re in infinitiuo. vt amare. **Vel** h^z a p^{ducta} ante re vt
 anteris in sc^{da} p^{sona} p^{ntis} t^{pis} indicati modi p^{bi} passi
 ni deponētis et cōis: vt amor amaris vel amare. imitor
 aris vel are. veneror aris vel are. **Sec^{de}** q^z h^z e p^{ductam}
 aⁿ re in infinitiuo. vt docere. **Vel** q^z h^z e p^{ducta} ante re vt
 aⁿ ris in sc^{da} p^{sona} p^{ntis} indicatiui. vt doceor doceris
 vel docere. **Tercie** q^z h^z e correptā ante re in infinitiuo. vt
 legere. **Vel** q^z h^z e correptā ante re vel aⁿ ris in sc^{da} p^{so}
 na p^{ntis} indicatiui. vt legor legeris vel legere. **Quarte**
 q^z h^z i p^{ducta} ante re in infinitiuo. vt audire. **Vel** q^z h^z
 i p^{ducta} ante re vel ante ris in sc^{da} p^{sona} p^{ntis} indicati
 ui. vt audior audiris v^l audire. **Itē** amo est p^{sequētis} cō
 iugatis. q^z p^{sequēter} z regularit^r coniugat. **Si** incōseqⁿ
 tis. q^z incōseqⁿt z irregularit^r coniugat. vt fero fers fert. suz
 es est. edo es est. volo vis vult. **Et** illa sunt q^{tuor} q ^{dicunt}
 anoz mala. vⁿ? **Sum** volo fers z edo sunt bec z anoz ma
 la credo. **Qui?** generis. actiui: q^{re}. q^z desinit in o et p^r acci
 pere r et facere ex se passiuū. vt amo actm adder fit amor
 passiuū. **Passiui** q^z desinit in r. et p^r dimittere r. et redire
 in suum actiuū. vt amor passiuū deponer fit amo actiuū
Neutralis q^z desinit in o et non p^r acciper. q^z si acciper
 r nō esset latinū. vt sto curro nā stoz curroz nō d^r. **Depo** r
 mentalis q^z desinit in r et non p^r dimittere r. q^z si dimitte
 ret r nō esset latinū. vt loquor nam loquo nō d^r. **Q^{uis}** q^z
 desinit solū in r. et h^z v^{trāq^z} significatiōē. sc^z actiuā et
 passiuā. vt criminoz. nā criminoz te criminoz a te v^{trūq^z}
 latine dicim⁹. **Itē** hoc verbū facio fm vocē est generis neu
 tralis: sed fm significatiōē est generis actiui. z suū passiuū
 est fio. vⁿ? **Voce** facit neutrū. sed designādo dat actum
Qui? passiuū fio cōplere memēto. **Itē** hoc p^{bum} substā
 tiuū sum fm vocē est nullius generis. q^z nec in o nec in oz
 desinit. sed fm significatiōē est neutral generis. q^z signifi
 cat suū significatū p modū remanētis in agēte **Itē** verbū
 neutrale est triplex. s. neutropassiuū neutrūpassiuū z neu
 tripassiuū **Verbū** neutrale neutropassiuū est illud q^d sub
 2 a iij

voce actiua vel neutrali habz preteritū verbi passiui. vt
gaudeo gauisussum. soleo solitussum. Et talia sunt dñqz
et addunt duo. vñ? Audeo cum soleo fio qz gaudeo fi
do: Quings puer numero neutropassiuā tibi do. Prāz
deo cūm mereo pdictis annumerabis. Verbū neutrale
neutropassiuū est quod sub voce actiua vel neutrali ha
bet significatū verbi passiui. vt vapulo. i. pcutior. Et ta
lia sunt quatuor. vñ? Exulo vapulo venco fio quatuor
ista Sensem passiui sub voce gerunt aliena. Sed neu
tripassiuū est. quod sub voce passiuā hz preteritū verbi ac
tiui. vt opior operui. mereor merui. Et talia sunt quoz
vñ? Operior mereor diuertoz cum liceozqz. Neutropassi
ua preter bec tibi nulla vocabis. Operui merui diuertī
dic licūqz. Quis numeri. singularis. quare. qz zc. sicut
in nomine Quis figure. simplicis. sicut in noie. Quis
tpis. pñtis. quare. qz pñs temp^o significat. vt amo. Pre
teriti. qz preteritū tempus significat. vt amāui. Futuri.
qz futurū tempus significat. vt amabo. Quis persone.
prime. quare. qz possumus ei adiungere vnum pnomen
prime persone. vt ego amo Si secūde. quia possumus ei
adiungere vnum pnomen secūde psone. vt tu amas Si
tercie. qz possumus ei adiungere vnum pnomen tercie
perone. vt ille amat

Hodie que pars. aduerbiū. quare. qz ponitur iuxta
suum. verbū ad eius significationē determinandā.
Aduerbio quot accidūt. tria. que. significatio ppatio et
figura. Quis significationis. rps. quare. qz determinat
verbum rōne tpis. vt hodie scripsi. Cōparatur. nō. qua
re. qz non p̄t augeri vel minui in p̄pando. nec descēdit a
nomine p̄pabili. vt hodie heri semel bis. Si ita. qz po
test augeri vel minui in p̄pando. z descendit a noie p̄pa
bili. vt doctē doctius doctissimū vel doctissime. Quis
gradus p̄pationis. positiui. qre. qz determinat verbū sim
pliciter z sine excessu. vt iohānes legit bñ. Si p̄pationi. q̄a
determinat p̄puz cū excessu citra terminū. vt hēricus legit
melius Si suplatiui. qz determinat p̄puz cū excessu in ter

mino vt petrus legit optime. **Quis** figure. **opposite**. qre
qz p̄ diuidi in duas pres intelligibiles p̄oris sensus ca
paces. **Et** p̄ponit hodie ab illo. **phomine** hoc z a nomie
dies dici. **Et** dicit hodie quasi hoc die. **Simplicis**. q̄a
non p̄ diuidi in duas zc. vt prius

Legens que ps. p̄cipiū. quare. qz p̄tem capit a nō/
mine. p̄tem a v̄bo. z p̄te ab v̄troqz. **Quid** capit a no
mine. genera z casus. **Quid** a verbo. tpa z significatiōes
Quid ab v̄troqz. numerū z figurā. **Cui** ḡ. ois. qz omni
generi associari p̄t. **Vel** qz p̄ponit ei in declinatiōe zc.
Vel qz omne p̄cipiū in ans vel in ens terminatū est ḡ
ois. vt hic z hec z hoc legens amans. vñ? **Adiectiua** no
tes quibz omne genus dare debes. **Si** masculini. qz mas
culino generi associari p̄t. vt dilecta mulier. **Si** neutri.
qz neutro generi associari p̄t. vt dilectū aīal. **Vel** sic. sub
us est ḡ masculi. sub a ḡ sei. z sub um ḡ neutri. **De casu**
dic sicut in noie. **Sur** t̄pis. p̄ntis. qre. qz omne p̄cipiū
in ans vel in ens terminatū est p̄ntis t̄pis. vt amās legēs
vñ? **Participās** quod in ans vel in ens fit dicitō presens
Si p̄teriti. qz omne p̄cipiū terminatū in tus sus vel rus
est p̄teriti t̄pis. vt amatus doctus visus nixus. vñ? **Tus**
sus rus dat p̄teriti. rus dusqz futurum. **Si** futuri. q̄a
omne p̄cipiū terminatū in rus vel in dus est futuri t̄pis
vt amaturus vel amandus. vñ? **Rus** dusqz futurū. **Cui**
significatiōis. actiue. qre. qz suum v̄bum a quo descendit
est actiui generis. vt legens a lego. amās ab amo. **Si** pas
siue. qz suum verbū a quo descendit est passiui generis. vt
amatus ab amor. **Si** neutralis. qz suū verbū a quo de
scendit est neutralis generis. vt stans a sto. **Si** deponēta
lis. qz suū verbū a quo descendit est deponētalis generis
vt loquens a loquor. sequens a sequor. **Si** p̄munis. q̄a
suū verbū a quo descendit est cōis generis. vt criminās a
criminoz. **Quā** omne p̄cipiū est illius significatiōis cu
ius generis est suū verbū a quo descendit. vñ? **In** v̄bi ge
nere que significatio quere. **Quis** numeri. singularis. vt
in nomine. **Cui** figure. simplicis. quare. qz a verbo sim

plis figure descendit. vt legens a lego **D**ecōpositiue. qz a
verbo pōsite figure venit. vt negligēs a negligo
Et que ps. diuinctio. qre. qz iungit z ordinat cete
ras ptes in orōe. **C**ōiunctio q̄t accidūt. tria. que
ptās figura z ordo **C**ōiunctio. qre. qz iun
git duo extrema inter se z cū tercio. vt petrus z paul⁹ cur
runt. **D**a copulatiuas. vt et atqz ac ast **D**isūctiue
qz copulat duo extrema inter se. z disūgit ea cū tercio. vt
petr⁹ vel paul⁹ currit. **D**a disūctiuas vt aut ve vel ne nec
an neqz. **E**xpletiue. qz est extra ppter ornatū eius. vt ego lego tu qdē
solū ponit in orōne ppter ornatū eius. vt ego lego tu qdē
ludis. **D**a expletiuas. vt qdem equidē salte videlicz **C**au
salis. qz tenet se ex pte añtis qd est cā pntis. vt si hō cur
rit hō mouet. **D**a cāles vt est etiāsi zē **R**ōnalis qz p ordi
nē iungit aliqua plus se tenēs ex pte pntis. vt hō currit g
mouet. **D**a rōnales vt ita itaqz. **C**ui⁹ figure. simplicis. sic
in noie. **C**ui⁹ ordis. ppositiui. qz pponit dēonibz q̄s co
pular. vt at ac ast. **S**ubiūctiui. qz postponit dēonibz q̄s
copular vt qz ve ne **E**t iste tres diuinctōes dicunt enclit
ce ab en qd est in z cleo qd est inclinare. qz inclināt sup se
accentū vltie syllabe dēonis pcedētis. vt dixi qz putas ne
dans ve. **C**ōis qz indrūter p̄t pponi vel postponi dēonibz
quas copulat. vt ergo ideo igit zē.

D q̄ ps. prepō. qz pponit alijs p̄tibz in orōe. **P**repo
sitōi q̄t accidūt. vnū. qd. casus tm̄ **Q**uot casus. duo
qui. accūs z abltūs. **Q**uot sunt p̄pōnes deseruētēs accō
casui. **T**riginta. s. ad apud ante aduersum zē. vii⁹ **Q**uart⁹
ēdenas sibi iūgit p̄posituras **Q**uot sūt p̄pōes d̄seruētēs ab
latino casui. **Q**uindēci. s. a ab abs zē. vii⁹ **S**extus q̄nde
nas sibi iūgit p̄posituras **Q**uot sunt p̄pōes deseruētēs
vtriqz casui **Q**uatuor. s. in sub sup z subter **Q**uot modis
addit prepō dēonibz. **D**uobz modis. vno mō p appōem
q̄n ex prepōe z dēone (cui adiungit) nō fit vna dēo. vt ad
patrē. in domo. **A**lio mō p p̄pōnem. s. q̄n ex ipsa p̄pōe et
dēone (cui adiungit) fit vna dēo. vt plego iniustus ppul
cher. **Q**uot sunt p̄pōes inseparabiles. **S**eptē. s. di diis re se

an co con. qz solum ponunt p hōdem z nō p appōem
Nota qz prepō qñqz cōplet significatū verbi. vt facio
pficio. audio exaudio. Qñqz mutat significatiōē. vt ve
nio inuenio. video inuideo. Qñqz minuit. vt rideo subri
deo. Item subrideo. i. parum rideo

Eu q̄ ps Interiectio. qre. qz interiacet ceteris ptibz
in orōe. Interiectiōi quot accidūt. vñ. quid. signi
ficatio tm̄. **C**ui⁹ significatiōis. dolētis. qre. qz dolorē mē
tis significat. vt heu me miserū. **D**a dolētis vt heu. **L**eti
cie. qz leticiā mentis significat. vt euar. **A**mmiratiōis. qz
ammiratiōē mentis significat. vt pape. **M**etus. qz me
tum mētis significat. vt tat. **E**t ples repiunt significatiōes
interiectiōnū. sicut sunt indignātis blasphemātis irridē
tis. zc. **E**t hoc est quod vult **D**onatus cum dicit. Aut si
qua sunt similia

Prima regula congruita

Tum grāmaticaliū est ista. qz adiectiū z suū sub
stantiū volunt puenire in genere. in numero
et in casu. **E**xemplū. vt albus hō. **E**t hoc declaro sic. nā
hō est substantiū ḡ masculini numeri singularis casus
nti. **A**lbus est adiectiū eiusdē ḡ eiusdē numeri eiusdē ca
sus. ergo est bonū latinū. vñ. **E**st adiectiū substantiuo so
ciandū. **I**n simili genere numero casu similiqz. **N**ota
qz triplex est adiectiū. scz vocis tm̄. significati tm̄. vocis
et significati simul. vñ. **E**st adiectiū vocis vel significa
ti. **A**diectiū vocis tm̄ est illud qd mouet p tria genera. et
tm̄ non significat adiectiue. **E**xemplū vt sunt pnoia pmi
tine sp̄i. scz ego tu sui ille zc. **A**diectiū significati tm̄ est
qd non mouet p tria genera. z tm̄ significat adiectiue. vt
faber sutor. z oia noia officioz. **S**ed adiectiū vocis z sig
nificati sit est illud qd mouet p tria genera. z cum h̄ signi
ficat adiectiue. vt albus alba album

Secunda regula congruitatū grāmaticaliū est ista. qz
inpositum z appositum volunt puenire in numero

ro in psona z in rectitudine casus **E**xemplū vt iohānes
scribit **E**t hoc declaro sic. nam iohānes est suppositū nu
meri singularis. psonae tercie. casus nri. et scribit est apposi
tū eiusdē numeri. eiusdē psonae. pbum psonale finitū mo
di reqrens nrm p supposito. ergo ē bonū latinū. vñ? **I**n
ter appo. et suppo. tria pueniētia quero. **Q**ue sunt psona
numerus casus habitudo. **Q**uid est hoc dcm in rectitu
dine casus **H**oc ē q suppositū dz esse illi casus qualē ca
sum appositū requirit p supposito. sed verbū psonale re
quirit nrm p supposito. g̃ zc. vñ? **V**ult intransitio rectū
supponere verbo. **D**e psonali tñ hoc intellige dici.

Tercia regula pgruitatū grāmaticaliū est ista. q rela
tiuū et suū antecēdēs volūt puenire in genere in nu
mero z aliqñ in casu. **E**xemplū vbi pueniunt in casu. vt
fortes currit h̃ mouet. **E**t h̃ declaro sic. nā fortes est añs
generis masculini numeri singularis casus nri. qui est rela
tiuū eiusdē generis eiusdē numeri eiusdē casus. g̃ est bonū lati
nū. **E**xemplū vbi dīscōueniunt in casu. vt perus le
git quē video. vñ? **S**ūt genus in p̃mis numeris psona
notanda. **D**ec cōcordare debes cum p̃ueniēte. **V**el sic
In numero genere p̃cedēs iunge relato

Quarta regula pgruitatū grāmaticaliū est ista. q in
interrogatū z suū responsiuū volūt puenire in casu.
Exemplū vt cum q̃ritur. q̃s studet. respondet albertus.
Et hoc declaro sic. nam q̃s est interrogatū casus nri. et
albertus est suū responsiuū eiusdē casus. g̃ est bonū lati
nū. vñ? **Q**uo casu queris sic respōdere iuberis **V**el sic
Questiua pares optant reddi sibi casus

Quinta regula pgruitatū grāmaticaliū est ista. q
demonstratiuū z sua res demonstrata volūt pueni
re in numero z i casu. **E**xemplū vt meus liber. ibi meus
est demonstratiuū generis masculini numeri singularis ca
sus nri. z liber est sua res demonstrata eiusdē generis eiusdē
numeri eiusdē casus. g̃ zc. vñ? **A**diectia velut substantiuis
sociant. **S**ic m̃ratiuis mōstratis iūgere dēs. **I**tē decē s̃s
pnoia dem̃ratiua. vñ? **D**ic ego tuq̃ meus ñr ṽz quis iste

Pras & vras demratiua vocant. Et hoc ideo. qz per ea
demonstramus. Itē demonstratio est rei subiecte oculis
vel tanqz subiecte oculis certa representatio

Etra regula congruatiū grāmaticaliū est ista. qz con
iunctio vult copulare inter siles casus añ & post. vt
petrus & henricus. penna & incaustū. vñ **I**ungere & siles
debet & iunctio casus)

Eprima regula congruatiū grāmaticaliū est ista. qz
qñ duo noia substātiua simul pueniūt in vna orōe
sine & iunctōe media. tūc vnū illoz debet esse gū casus. vt
liber magistri. filius patris. vñ **S**i substātiua velis cō
iungere bina. Tūc reliquū reliquo cōiūges in gō. **N**ota
qz hec regula dō intelligi. dūmō illa noia p̄ineant ad di
uersas res. qz qñ f̄cant eandē rem. tūc p̄nt stare in eodez
casu. vt ihesus saluator

Scunda regula congruatiū grāmaticaliū est ista. qz
qñ duo p̄ba simul pueniūt in vna orōe sine & iūc
tione media. tūc vnū eoz dō esse infinitiui modi. vt volo
legere. vñ. **S**i p̄bo p̄bu3 sil' associat in vnū Tūc reliquū
qñtī dicit esse modi. Et hec regula p̄t intelligi dū vnum
eoz sit p̄hereticū. **V**ñ verba p̄heretica sunt p̄ba volun
tatē animi importātia. vt sunt ista: volo. iubeo. Et dō p̄
hereticū a p̄heresis grece. qd est voluntas latine: qz talia
p̄ba f̄cant volūtatē animi. & volunt & strui cū infinitiui
vñ Infinitiui p̄scūt p̄heretica verba

Tercia regula est ista. qz quēcūqz casum regit aliq̄ di
ctio nū casus. eundem etiā regere possunt oēs obli
qui ab isto noiativo descendentes. **U**t sicut & grue dici
tur dign⁹ laude. sic etiam in gō dicit digni laude. in da
tīuo digno laude res. vnde. **Q**uem casum rectus. hunc
inflexus regit eius

Quarta regula est ista. qz quēcūqz casum regit p̄
ficiuus gradus. eūdem regūt & paratiuus & superla
tiuus ab eo descendētes. vt sicut dicitur diues agri. etiā
am dici potest ditior agri. ditissimus agri. **E**t ratio re
gule est. quia in comparatiuo & superlatiui manet idem

b i

fundamentū significationis. ergo etiā idem manebit si
bi regimen quo ad positiuū. vnde Quam sibi structurā
primus gradus obtinet. illam Supremum mediū sem
per seruare decebit

Quoddecima regula est. q̄ quēcūq; casum regit verbū
indicatiui modi. eūdem casuz etiā regere possunt oēs
aliī modi. tpa. 2 p̄sone. Exēplū. vt sicut d̄r amo ioban
nem in p̄nti. sic etiā in p̄terito amaui iobānē. amarem io
hānē etc. vñ Et quēcūq; casum mod⁹ regit initialis. Pl
lū q̄sq; modus 2 tpa queq; req̄rūt

Quoddecima regula est. q̄ p̄p̄atiu⁹ regit abltm casuz
a pte post ex vi excessus. vt petr⁹ est longior plato
ne. vñ Da gradui medio sextū quē dirigit ille. Regula i
teligit sic. Om̄is p̄p̄atiu⁹ p̄paratiue tentus virtute p̄
pria p̄teritior petro. Dic̄it (p̄p̄atiu⁹ p̄paratiue tent⁹) p̄o
pter p̄p̄atiuū p̄t̄que tentuz. q̄ iste regit ḡm̄. vt doctior
scholariū. Dic̄it (virtute p̄pria) q̄ interdum virtute sui
positiuū p̄teritior aliū casum. vt doctior agri

Quoddecima regula est. q̄ oīs suplatiu⁹ regit ḡm̄
singularis numeri nō collectiui. vel pluralis nu
meri nōis nō collectiui Exēplū p̄mi. vt doctissim⁹ ple
bis. Exēplū sc̄di. vt doctissim⁹ hominū. vñ Da gradui
summo ḡm̄ plura notantē. Regula sic intelligit. Om̄is
suplatiu⁹ suplatiue tentus virtute p̄pria regit ḡm̄ casuz
singularis nūeri nōis collectiui. vel pluralis numeri nō
minis nō collectiui. Dic̄it (suplatiu⁹ suplatiue tent⁹) p̄
pter suplatiuū adiectiue tentū. vt fortissimus homo. ibi
nō regit ḡm̄. Dic̄it (virtute p̄pria) q̄ virtute sui positi
ui regit aliq̄n aliū casum

Quoddecima regula est. q̄ omne verbum persona
le regit nominatiuum a parte ante. vt fortes currit
vnde Vult intransitio rectum supponere verbo Et om
ne verbum impersonale regit obliquū a parte ante. vt
iobannis interest currere. petrū oportet laborare. vnde
Impersonali decet obliquū sociare

Quintadecima regula est. q̄ omne ꝑbū transitiuꝝ
trāsitiue positū regit accm̄ a pte post. vt amo deum
vñ Accis data p vim trāsitiōis. Si vor ꝑcordat actiua
frequenter habebis. Itē triplicia sunt ꝑba. Quedā sunt
verba debilis trāsitiōis. z illa nō regūt aliq̄ obliquū nī
si grā sue ꝑportioabilis fecatiōis. vt isto curro. Quedā s̄t
vehemētis trāsitiōis. z illa pnt regere vnum accm̄ p sua
trāsitiōe. vt lego librū. Quedā sunt verba vehemētissime
trāsitiōis: z sunt illa q̄ pnt regere duos accōs p sua transi
tione. vt doceo petrū grāmaticam

Decimasexta regula est. q̄ om̄e ꝑbū substātiuū vñ
aut eoz vim hñs regit siles casus ante z post. Exē
plū de verbo substātiu. vt ego sum bon⁹: de verbo vtō
vt tu noiaris petr⁹. de verbo hñte vim verbī vñ. vt bap
tisor iohānes. i. in baptifando vocor iohānes. de verbo
hñte vim ꝑbi substātiu. vt sedeo curu⁹: i. in sedēdo sum
curu⁹. vñ Sepe vocās verbū sibi vult apponere rectum
Et substātiuū. vel quod vim seruat eoz. Horum ꝑsimi
les debet ꝑiūgere casus.

Decimasextima regula est. q̄ om̄is infinitiu⁹ verbī
ꝑsonalis regit accm̄ a parte ante. vt iohāne currere
est bonū: petrum ludere est malum. vnde Infinitiuū sibi
vult supponere quartum

Decima octaua regula est. q̄ om̄e verbū passiuū siue
passionem significans sub q̄cūqz terminatiōe hoc
fuerit regit ablatū a pte post mediante ꝑepōne a vel ab.
vt doceor a magistro. percutior a petro. vnde Verbum
passiuum regit omnino tibi sextū. Sit z ꝑeposita a vel
ab tibi ꝑepositiva

Decima nona regula est. q̄ q̄ncunqz in aliqua orati
one ponūtur duo ablatiuī vel plures. quoz vn⁹ est
nominalis aut ꝑnominalis. aut alter ꝑcipialis. aut lo
co participij positus. tūc debet dici q̄ ponūtur absolute
in designatiōe ꝑsequētie. vt magistro legente pueri ꝑfici
unt. vnde Sunt ablatiuī plures rectore soluti. Discere
discipuli debent doctore legente zc̄s

Decima regula est ista q̄ oīs dīctio p̄creta p̄t rege
re ablat̄m sui abstrācti ex vi cause formalis vt albus
nū p̄t regere ablat̄m ex vi cause formalis p̄tute alicui⁹ sub
intellecti. vt formosus scia. pulcra facie.

Decima p̄ma regula est ista. q̄ oīe p̄bū mundi p̄t
regere d̄m casum a p̄te post. vt do tibi panē zc. vñ
Nō est in mūdo p̄būm quodcūq; sit illud. Quin potest
regere casum q̄nq; d̄m.

Decima sc̄da regula est. q̄ oīs p̄positio regit ac/
cusatiuū vel ablat̄m. Et s̄t; triginta p̄pōnes regētes
acc̄m. vt ad patrē apud villā zc. Et s̄t; q̄ndecim regētes
ablat̄m: q̄ patēt in donato Et q̄tuor regētes acc̄m vel ab/
latiuū indifferenter. vñ Cōstrue ter denas cū q̄rto p̄po/
situras. S; sicut ter q̄nq; cū sexto p̄sociande

Decima t̄cia regula est. q̄ oē p̄cipiū manēs eius
dem fcatōis (cui⁹ generis est suū p̄bū a quo descē/
dit) regit eūdē casum a p̄te post quē suū p̄bū a quo descē/
dit. vt sicut d̄t lego libz. sic etiā p̄t dici legēs libz Et d̄t
notant (manēs eiusdē fcatōis cui⁹ ḡ est suū p̄bū) p̄pter
p̄cipia descēdētia a p̄bis cōib; que nō regūt eūdē ca/
sum que sua verba regūt. vt criminās nō est eiusdē fca/
tionis cui⁹ generis suū verbū. qz criminoz fcat tam acti/
ue q̄z passine. sed criminās tm̄ active fcat

Decima q̄rta regula est. q̄ q̄ncūq; ps declinabilis
adiūḡit p̄t indeclinabili. ap̄t tūc p̄t dici q̄ ibi ē de/
terminās cū suo determinabili. vt studio bñ: Dic̄t notan/
ter (ap̄te) qz inepte d̄t legā heri. Et sic multe orōnes sal/
uant p̄ istā regulā. in q̄b; ps declinabilis ponit̄ cū p̄te in/
declinabili: nō examinādo regulas p̄us positas.

Sequūtur diuisiones verboz

Prima diuisio verboz
est ista. q̄ oē p̄bū vel est substātiū. vel vñ. vel adiectiū
vñ Verba tibi cūtra pādīt diuisio terna: Substātiūm
vñ verbūq; cadētis Verbz substātiū est quoddam

generale specificabile p qd̄cūq; ens mūdi. Quid ē h̄ d̄i
ctū (est q̄ddā generale). i. s̄bū subm in ppria locutōe p̄
regere n̄m̄ casum a pte añ quācūq; rē f̄cātē. Exemplum
yt ego suz: tu es: ille est. Quid est hoc d̄c̄m̄ (specificabile
p qd̄cūq; ens mūdi). i. s̄bū subm in ppria locutōe p̄ re
gere n̄m̄ casum a pte post quācūq; rē f̄cātē: yt suz h̄ō: es
neq; est bon⁹. ¶ Nota tria sunt s̄ba substātiua. scz sum
fio. existo vel exsto. vñ Ars substātiua tria fert tantū mō
s̄ba. Sū simul existo fio nil āplius addo. Et dicūt iso
suba. qz purā substātiā f̄cāt sine aliq; p̄notatōe actōis vt
passionis. ¶ Itē sum p̄pter tres d̄: s̄bū substātiū s̄zūno
qz substat alijs s̄bis in declinādo. scz s̄bis passiue voc̄
yt amor h̄z amatussum vel fui in p̄terito p̄fecto. legor h̄z
lectussum vel fui in p̄terito p̄fecto. zc. Sec̄do qz substat
alijs s̄bis in resoluendo: qz om̄e verbū mūdi p̄t resolut
in suū p̄cipiū z in hoc s̄bū substātiū sum. vel in eius
p̄declinū. Exemplū vt amo. i. sum amās. lego. i. sum le
gens zc. Tercio qz purā substātiā f̄cāt sine aliq; p̄nota
tione actōis vt passionis. Quid est verbū vñ: est q̄ddā
generale specificabile p ppriā denoiatōem t̄m̄. ¶ Itē q̄nq;
sunt verba v̄tia. vñ Quinq; v̄tia dicas tātū mō s̄ba. Nū
cupor appelloz nominoz dicozq; vocozq;. Et dicuntur
ideo vocatiua. qz vocatōem f̄cāt. Quid est s̄bū adiecti
uū. est illud qd̄ actualē inherentiā actōis vel passionis
f̄cāt. Quot sunt verba adiectiua. Q̄m̄ia verba sunt ad
iectiua. p̄ter tria substātiua. et q̄nq; vocatiua. vnde Est
adiectiua dicas fore cetera s̄ba. Et dicūtur ideo adiec
tiua. qz adiectiualē inherentiā actōis vel passionis f̄cāt.
¶ Nota q̄tuor sunt s̄ba anormala. vñ Sum volo fers
z edo sunt hec vt anormala credo. Et dicūtur ideo anor
mala. qz nō sequūtur rectā regulā alioz verbor. Unde
d̄n̄a est inter s̄bū defectiū z anormalū. Nā verbū def
ectiū ē qd̄ h̄z defectū in suis tp̄ibz. vt aue salue. S̄z s̄bū
anormalū qd̄ nō regularit̄ coniugat̄. vt sum es est zc.
¶ Sec̄da diuisio verbor est. Q̄m̄e verbū vel est p̄so
nale vel imp̄onale. vñ Q̄m̄ia verba tibi sunt p̄so

nalia dicta. **U**el sine psonis nō fallit regula talis. **Q**uid est verbū psonale. est illud qđ iungat p tres distinctas psonas sub tribz distinctis terminationibz. vt amo amas amat. **Q**uid est verbū impsonale. est illud qđ iungat tā tūmō p tercias psonas. z terminat in t. vel in tur. **E**xemplū de t. vt decet placet iunat. **D**e tur. vt stat amat legit. **Q**uotuplex est psonale. **D**uplex. scz actiue vocis et passiue vocis. **V**erbū psonale actiue vocis ē. qđ iungat p tres psonas sub tribz distinctis terminatōibz. z terminat in o. vt amo lego. **S**ed psonale passiue vocis est qđ iungat p tres psonas sub tribz distinctis terminatōibz. z terminat in oz. vt amor legor. **N**ota qđ pba psonalia finiti modi cuiuscūqz generis sū. volūt hē nīm a pte añ. p supposito p illā regulā. **U**lt intransitiu z. **S**z si sū infinitiui modi volūt hē accm a pte añ. vt me legere decet. te amare optet. **S**z eadē verba psonalia nō regūt oīa eūdē casum a pte post. sed diuersos. **N**am qđā regūt nīm. vt sum bonus. vocor henricus. qđāz regūt gīm. vt misereor tui. quedā dīm. vt parco tibi. quedā abltm. vt fruor panis. careo pecunia. **S**ed si sū passiuī gī tūc regūt abltm a pte post. mediante prepōne a. vel ab. vt diligo a deo. amor ab illo. vñ **I**ste dat casus passiuīs a pte pte. **T**ernit hīc a me. quandoqz videbor ab illo. **T**ercia diuisio verborz est ista. **P**rimē verburz vel est transitiuū vel absolutū. vñ **I**n duo tu mēbra partire cadentia verba: **Q**uedā motiua sunt cetera verba soluta. **Q**uid est verbū transitiuū. est illud qđ pgrue pte rege obliquū casum a pte post. vt amo deum. vñ. **Q**đ regit obliquū motiuū dicitur verburz. **Q**uo sine perfectum z. **S**ed verbū absolutuz est illud quod nō potest pgrue regere aliquem obliquū casuz a parte post. vt sto curro ambulo. nisi accm sue proportionabilis fecatōis. vt ambulo viā. vñ. **N**ō eget obliquo verbi vis arta soluti. **D**iligo te quare quoniā tu viuīs honeste. **N**ota qđ verba transitiuā sunt triplicia. **N**am quedā sunt debilis transitōis quedam vehementis transitōis. z quedam vehementis

issime trāsitionis Verba trāsitiona debilis trāsitionis sūt
illa q̄ p̄grue p̄nt regere ḡm̄ vel d̄m̄ vel ablt̄m̄ a pte post
De ḡo vt misereor tui. de d̄o vt parco tibi. de ablt̄o vt
careo pecunijs. Sed p̄ba vehemētis trāsitionis sunt q̄
p̄grue p̄nt regere vnū acc̄m̄ a pte post. vt amo deū. S̄
verba vehemētissime trāsitionis sunt q̄ p̄grue p̄nt regere
duos acc̄s a pte post. vt doceo te grāmaticā. induo te
tunicā. Et talia verba sunt multa. vñ Alexander Postu
lo posco peto doceo rogo zc.

Incipit fundamentū artis metricādi

Litterarū alie sunt voca

les. alie p̄sonātes Quinq; sunt vocales. s. a e i o
et v. Et dicuntur vocales. qz p se plenū sonū faciūt. z sine
eis nulla vox litteral vel syllabal fieri p̄t. Harū autē due
scz i z v trāsunt in vim p̄sonātis qñ ponunt in p̄ncipijs
syllabarū alijs vocalib; sequentib; Exemplū de i. vt iuno
iaceo. de v vt vates venus. Et oēs alie dicuntur p̄sonātes
vñ Alexander. Omnis p̄ter eas tibi littera p̄sona fiet
Itē nouē sunt mute. s. b c d f g k p q t. Et iō dicuntur mute
qz minimū sonū faciūt resp̄cū aliarū litterarū. Itē quatuor
sunt liq̄de. s. l m n r. Et iō dicuntur liq̄de. qz sepe liquescūt
in metris z vim p̄sonātū amittūt. Itē sex sunt semivo
cales. s. l m n r s x. Et ideo dicuntur semivocales. qz dimi
diū sonū faciūt. A vocali em̄ incipiūt z in p̄sonantē desi
nunt. Itē h nō est lr̄a sed aspiratiōis nota. vñ Alexā
der Versificatores h p nulla reputabāt. Item lr̄a est
minima ps vocis q̄ scribi p̄t indiuēdua. Et d̄z littera q̄si
legitera. qz iter p̄bet legentib; Et illaz apud Latinos sunt
vigintitres. s. a b c d e f g h i k l zc. Itē syllaba est vni
ca litterarū p̄prehēsiō p se nihil significās. vt bu ba bass
Item dictio est q̄libet ps orōnis p se accepta. vt hō la
pis lignū. Dictio aliqñ habet vnam syllabā. vt mors ps
sum nam. Aliqñ plures. vt ita pariter custodib; p̄ncipiū
paterfamilias zc. Item tres sunt duplices p̄sonātes.

scz r z i posita inter duas vocales. Exemplū de r. vt
aris: de z vt gaza. de i vt maior peior eius

De cognitiōe syllabarū. z pmo de p̄mis syllabis

Rimas syllas q̄nos modis cognoscim⁹. scz positōe
ppōne dypthōgo exēplo z regula Itē positio p̄mo
fit q̄n post vnā vocale sequunt̄ due p̄sonātes. Exēplū vt
arma fortuna. Sc̄do fit q̄n post vnā vocale seq̄tur gemi
na p̄sonans. vt ille elle. Tercio fit q̄n i ponit̄ inter duas
vocales. vt maior peior. Quarto fit q̄n post vnā vocale
seq̄tur r vel z. de r vt aris. de z vt gaza **N**ota q̄ oīs po
sitiō est lōga. vñ Alexander Q̄n vocale duo p̄sona iuncta
sequunt̄ Aut vnū duplex p̄ducit eā positura **C**ōpositio
est q̄n de duabz d̄cōnibz fit diuincis fit vna d̄cō. vt ab
ad et lego fit allego. a p̄ et lego fit p̄lego **D**yptōgus ē
p̄glutinatio duarū vocaliū in eadē syllā vim suā obtinen
tū. Et d̄r dypthōgus eo q̄ binis p̄stare vocalibz videat̄
Dis em̄ greci bis z thongō sonū appellāt **I**tem q̄mor
sunt dypthōgi. i. au z eu. ae z oe. Quarū due scribunt̄ z p̄
ferunt̄. i. au z eu. de au vt aurū. de eu vt euge **S**z due nec
scribunt̄ nec p̄ferunt̄. vt ae z oe **I**tē dypthōgus ē lon
ga. vñ Alexander. Syllā q̄ binas vocales vim retinētes
d̄cōnēt̄ est lōga dypthōgo. sic p̄bat aura: Exēplū est
q̄n nos tales syllas ponim⁹ q̄les eas inuenim⁹ in poetis
Regla est veterū traditio de p̄ducēdis z corripēdis syllab

Seq̄tur de medijs syllabis

Medias syllas q̄tuor modis coḡscimus. s. positione
dypthōgo regla z accētū De positōe dypthōgo z re
gula patuit. Accētus d̄r ab ad z cātus. q̄si ad cantū **S**ūt
aut̄ duo accētus. s. p̄duct⁹ z correp⁹ **P**roduct⁹ accētus
est q̄n medias syllas cū maḡ mora vocis p̄ferim⁹. vt na
tura statura **C**orrep⁹ accētus ē q̄n medias syllas cū pua
mora vocis p̄ferim⁹. vt tabula **S**eq̄ de vltimis sillab
Atias sillas tribz modis coḡscim⁹. s. p̄one dypthō
go z regla. de q̄bz sup̄ patuit. Itē notādū q̄ breuis
silla bz tm̄ vnū t̄ps. s. lōga silla bz duo t̄pa. vñ **S**yllaba
q̄ breuis est vnū t̄ps tenet in q̄ p̄ferit̄. longe spaciū de

bes geminare **N**ota q̄ om̄is breuis syllaba p̄r p̄duct
m̄ta z liquida sequētib; in eadē syllaba z nō ecōtra. vñ?
Syllaba que breuis est muta liquidaq; sequēte. Longa
potest fieri sed longa nequit breuiari **N**ota q̄ vocalis
ante vocale in latinis dēcōib; corripit. vt deus meus: vñ
Alexāder. **V**ocalis breuis est alia subeunte
Dictiōes termiate in a p̄ducunt vt ama ambula mu
sa in abltō. **E**xceptis ntis accis z vñs vtriusq; nu
meri p̄me scde tercie z q̄rte declinatōis. vt musa scamna
corpōra: **E**t q̄n̄ ntis t̄minat in as t̄nc et? vñs t̄minat in
a p̄ductā. vt andrea. **E**xceptis duab; p̄iūctionib;. s. ita z
quia. z vno aduerbio vt v̄puta. q̄ oīa corripunt **E**xcep
tis etiā noib; numeralib; vt triginta q̄draginta q̄ indr̄nt
ponunt **D**ēcōes termiate in e corripunt. vt legere. **E**x
ceptis d̄ypt̄hōgis vt muse: z grecis noib; vt t̄ysbe. z trib;
p̄noib; vt me te se. z trib; p̄pōnib; vt e de pre. **E**xcepto
vno abltō olim q̄ntē declinatōis vt fame. z illo abltō die
cum p̄positis vt hodie q̄ridie pridie **E**xcepta scda p̄sona
p̄ntis t̄pis impatiui modi scde p̄iugationis. vt doce pla
ce. **E**xceptis aduerbijs a noib; descēdentib; et p̄pationē
recipiētib;. qz p̄ducunt p̄ter bene z male. **I**tez ne p̄ an
posita corripit. **D**ue nomē p̄ducit. z qz p̄iūctio corripit
Interiectio vt p̄ducit **D**ēcōes termiate in i p̄ducit. vt
domini magistri. **E**xceptis trib; p̄noib; vt mihi tibi sibi
et trib; aduerbijs vt quasi vbi ibi. cum eoz p̄positis. vt
sicubi alicubi. **E**t vna p̄iūctione. s. nisi. **E**xceptis noib;
grecis vt t̄bebai colchi. q̄ om̄ia indr̄nter ponunt **D**ēcō
nes terminate in o indr̄nter ponunt. vt virgo. **E**xceptis
monosyllab; vt do sto flo. q̄ p̄ducunt. **E**xceptis diis et
abltis noim̄ secūde declinatōis. vt d̄no magistro: q̄ p̄du
cunt. **E**t exceptis aduerbijs acutū accentū h̄ntib; z a p̄
nom̄inib; descēdentib;. vt illo eo aliquo. q̄ p̄ducunt. **I**te
quo p̄iunctio z pro p̄positio p̄ducunt. **D**ēcōes termia
te in u p̄ducunt. vt gelu cornu **D**ēcōes termiate in b d
vel t corripunt. nisi syncopa vel positio defendant. **E**x
ceptis noib; barbaris vt iacob dauid loth. q̄ oīa p̄ducit.

Dcōnes terminate in c pducunt. vt lac. pter z donec
et vñū pnomē qđ indrūter ponit. s. hic **D**cōnes termi
nate in l corripunt. vt sal. pter nil z sol. z pter nomia bar
barica. vt michael gabriel. q̄ indrūter ponunt **D**cōnes
terminate in n. pducunt. vt lyen splen. pter en an z forsan.
Et noia mutātia e in i in gto. vt nomē. z pter tamē cum
suis ppositis. vt attamē verumtamē. que oia corripunt
Dcōnes terminate in r corripunt vt pz. **E**xceptis aer ether
crather z ymber. **E**xceptis monosyllab. vt ver cur fur lar
et par cū ppositis: vt cōpar impar dispar. pter fer per ter
que corripunt **D**cōnes terminate in as corripunt. vt pie
tas. **E**xceptis noibz grecis q̄ faciūt gtos in os vel in is.
vt ciclas cicladis vel ciclados: **E**xceptis corripētibz pe
nultimā gti crescentis. vt archas archadis. pallas palla
dis. **E**xceptis etiā noibz grecis terciē declinatōis. q̄ cor
ripunt in accōpli. vt heroas **D**cōnes terminate in es
pducunt. vt sedes. **E**xceptis illis q̄ hnt e vel i correptā
in gto crescēte. vt seges segetis. miles militis. q̄ corripū
tur. pter illa que hnt i ante es. vt paries parietis. aries ari
etis. que pducunt. **E**xceptis ppositis a sedeo crescētibz
in gto. vt obses obsidis. preses p̄sidis. et pes cū ppositis
vt bipes tripes. et vno verbo scz es cum ppositis vt ades
potes. z vna prepōne scz penes. q̄ oia corripunt. **D**cō
nes terminate in is corripunt vt legis **E**xceptis mono
syllabis vt glis lis vis. que pducunt. preter is bis z qs
in recto. q̄ corripunt. **E**t exceptis illis que hnt i pductā
in gto crescēte. vt quis quiritis. **E**xcepta secūda p̄sona
pntis t̄pis indicatiui modi q̄rte piugatōis. vt audis **E**
ceptis d̄is z ablis scde vel p̄me declinatōis. vt m̄gris
musis. z vna piūctione. s. q̄uis. q̄ oia pducunt **D**cōnes
terminate in os pducunt. vt flos. pter os ossis. z pposita a
pos vt impos cōpos. pter nomē in os qđ corripit os in
gto. z noia greca in os terminate. q̄ corripunt **D**cōnes
terminate in us corripunt vt d̄is. **E**xceptis monosyllab
vt thus sus. et gtis singularibz z n̄s z accis z v̄is plura
libz q̄rte declinatōis vt fructus. **E**xceptis illis que hnt v

pductā in gō crescēte. vt virtus p̄tutis. salus salutis. p̄ter
ter palus quod indr̄iter ponitur

Capitulū de cognitiōne pedum

Dactylus p̄stat ex p̄ma lōga sillaba et duabz breuibz
tpm q̄tuor. vt scribere carmia. Et d̄r a dactilon gre
ce q̄d est digit⁹ latine: qz digit⁹ hz vnū membrū longū et
duo breuia. vñ Alexāder. Dactylus ex longa breuibzqz
duabz habet. Et vbiqz p̄t poni in exámetro nisi in sexto
pede. vñ Alexāder. Versibz exámetris debet sp̄ pede po
ni Dactylus in q̄nto. nunq̄ sextum retinebit

Spondeus p̄stat ex duabz longis sillabis. iō est tpm
quatuor vt estas salue. vñ Alexāder Dicit ex lōgis
sp̄deus p̄stare duabz. Et p̄t poni in omni loco p̄sus ex
ametri p̄terq̄ in quinto pede. vñ Alexander. Omni sp̄o
deum donare potes nisi quinto.

Trocheus constat ex p̄ma longa sillaba z altera bre
ui. iō est tpm triū. vt roma meta. vñ Alexāder Sil
laba bina trocheus p̄stat tibi lōga breuiqz. Et nullibi p̄t
poni nisi in sexto pede p̄sus exámetri. vñ Alexāder Se
des nulla datur p̄terq̄ sexta trocheo

Tribrachus p̄stat ex tribz breuibz sillabis. iō est tpm
trium. vt legere. vñ Alexāder. Terna breuis tribra
cho. Et nullibi p̄t poni nisi in q̄nto pede p̄sus p̄thame
tri. nisi p̄ finalimphā excuset. vñ Alexāder. P̄thametri
tribracho sedes patet vltima tm̄

Iambus p̄stat ex p̄ma breui sillā z altera lōga. iō est
tpm triū. vt senex parēs. vñ Alexāder Iambus bre
uis insita lōge. Et nullibi p̄t poni nisi i tercio pede p̄sus
exámetri. vñ Alexā. Iambo vel nulla vel tm̄ tercia datur

Anapestus p̄stat ex duabz p̄mis breuibz sillabz z vlti
ma lōga: q̄ est tpm q̄tuor. vt pietas. vñ Alexā. Pro
ductā breuibz subdes anapestu duabz. Et nullibi p̄t poni
nisi in q̄rto vel q̄nto pede p̄sus p̄thametri. vñ Alexāder
Quarto p̄thametri q̄nto ve locas anapestū **P**lora sex
st̄ vicia cauēda i metris **P**rimū ne positio breuis ponat̄
Secūm ne lōga sillā corripiat **T**erciū ne breuis p̄ducat̄

Quartū ne vocalis vel h vocalem sequitur. Quintū ne vocalis post m ponatur. Sextū ne sensus pueritatur

S Equit cōpendiū parū

p facili cognitiōe oim pedum tā poetarū q̄ aliorū antiq̄ū
putile. qui pedes p̄rariant ad inuicē bini z bini

Hij sunt pedes dissyllabarū dictionū

Pirrhikus p̄stat ex duabz breuibz syllabz. vt lege ma
re. z iō est duoz tpm. qz breuis sylla bz tñ vnū tps in p̄
latiōe. sed lōga sylla bz duo tpa in platiōe. vñ Alexander.
Syllaba q̄ breuis est vnū temp⁹ tenet. in quo Proferē.
longe spaciū debes geminare

Spōdeus p̄stat ex duabz lōgis syllabis. z iō est q̄tuor
oz tpm. vt estas salue audens gaudens

Hij sunt pedes trissyllabarū dictionū

Tribrach⁹ p̄stat ex tribz breuibz syllabis. z iō est trñ
tpm. vt facere fruerē canere

Dolofus p̄stat ex tribz lōgis syllabis. z iō est sex tpm
vt donabant tempestas paupertas

Amphimacrus p̄stat ex p̄ma z vltima lōgis z mediā
breui. iō est q̄nqz tpm. vt p̄tifer artifex

Amphibrachus p̄stat ex p̄ma z vltima breuibz z me
diā longa. vt docere amare tepescit. z iō est q̄tuor tpm

Sachus p̄stat ex p̄ma breui z duabz vltimis lōgis. q̄
est q̄tuor tpm. vt egestas tepescēs

Antribachus vel palmibachus p̄stat ex p̄mis duabz
lōgis z vltima breui. z iō est q̄nqz tpm. vt donare natura

Hij sunt pedes tetrasyllabarū dictionū

Proceleumaticus constat ex q̄tuor breuibz syllabis. z
iō est q̄tuor tpm. vt ariete pariete

Dispondeus p̄stat ex q̄tuor longis. s. ex duobz spon
deis. z iō est octo tpm. vt precurretes oratores

Dyambus constat ex prima z terciā breuibz. producē
do secundā z quartam. z ergo est sex tempoz. vt p̄pinq̄
tas amenitas zc.

Distrocheus p̄stat ex p̄ma z terciā longis corrip̄do

secundam et ultimam. et est tempus sex. ut caritate sanctitate:

Antipastus constat ex prima et ultima brevibus. producendo duas medias. id est sex tempus. ut refundere

Coriabum constat ex prima et ultima longis. corripiendo duas medias. ideo est sex tempus. ut oportet sacrificas

Tonicus maior ex primis duabus longis. et ultimis duabus brevibus. ideo est sex tempus. ut fortissimum ignobilis

Tonicus minor ex primis duabus brevibus. et ultimis duabus longis. ideo etiam est sex tempus. ut dicitur docuerunt

Peon prima ex prima longa. et tribus alijs brevibus. id est quatuor tempus. ut legimus iudicia.

Peon secundus constat ex secunda longa et tribus alijs brevibus. id est etiam est quatuor tempus. ut amacia tragedia

Peon tertius constat ex tertia longa et alijs brevibus. et est quatuor tempus. ut mulieris

Peon quartus ex tribus primis brevibus et ultima longa. ideo est etiam quatuor tempus. ut celeritas

Pitricus prima ex prima brevi et alijs tribus longis. ideo est septem tempus. ut sacerdotes relinquentes

Pitricus secundus ex secunda brevi et alijs tribus longis. ideo est etiam septem tempus. ut plegentes

Pitricus tertius ex tertia brevi et alijs longis. ergo etiam est septem tempus. ut demosthenes

Pitricus quartus ex tribus primis longis et ultima brevi. etiam est septem tempus. ut tempestas:

Pater meus est bonum

latinum. Est. quare. quod ibi est debita convenientia adiectivi et substantivi. et volunt venire in genere. in numero. et in casu. Et hoc decla-

ro sic. Nam pater est substantivum generis masculini numeri singularis casus nominis. et me est adiectivum generis masculini. numeri singularis. casus nominis. ergo est bonum latinum. unde

Est adiectivum substantivo sociandum. In simili genere. numero. casu similiaque

Alpha sortis est bonum latinum: est. quare. quod nos habet

benus regulam in grāmatica: q̄ qñ duo nomina substā
tiua simul pueniunt in vna orōne sine p̄iunctiōe media
tūc vnū illorum debet esse gr̄i casus. ergo est bonum lati
nū: vñ **S**i substātiua velis p̄iungere bina. Tūc reliquā
reliquo p̄iuges in genitiuo

Rates currit est bonū latinū. est. quare. qz ibi ē de
bita pueniētia suppositi z sui appositi. et cōueniūt
in trib. scz in nūero. in p̄sona. z in rectitudine casus **E**t
hoc declaro sic. nā sortes est suppositū nūeri singularis
p̄sone tercię. casus nti. currit est appositū eiusdē numeri
eiusdē p̄sone. z est p̄bū p̄sonale finitiui modi. volens ha
bere ntm̄ p̄ supposito. vñ **U**ult intransitio rectū suppo
nere p̄bo. **D**e p̄sonali tm̄ hoc intellige dicit: **I**nter appo
suppo tria puenientia quero. **Q**ue sunt p̄sona numerus
casus habitudo. **Q**uid est hoc dictū (in rectitudine ca
sus). i. q̄ suppositū debet esse illius casus. qualem appo
sitiū requirit pro supposito

Ego est bonū latinū. est. q̄re. qz iñfoi p̄bo p̄me vel
scōe p̄sone cert̄ intelligit ntm̄. quē nō oportet exp̄
mi nisi ad maiore discretōem vel significantiā denotan
dā. sic est hic. ergo est bonū latinū

Sie hō est bonū latinū. est. q̄re. qz ibi ē debita cō
ueniētia demonstratiui z sue rei demonstrate. **E**t vo
lūt puenire in genere. in nūero. z in casu **E**t h̄ declaro sic
Nā iste est demonstratiuū ḡ masculini. nūeri singularis
casus nti. hō est sua res demrāta. eiusdē ḡ. eiusdē nūeri
eiusdē casus. ḡ ē bonū latinū. vñ **A**diectiua velut substā
tiuis sociant̄. **S**ic demonstrata mōstratis iungere debes.

Henricus currit qui mouet est bonū latinū. est. q̄re
qz ibi est debita puenientia relatiui z sui añtis. **E**t
volunt puenire in gene. in numero: z quandoqz in casu.
Et hoc declaro sic. nam henricus est generis masculini
numeri singularis. z casus nominatiui: **Q**ui est relati
uum. eiusdem generis. eiusdem numeri. eiusdem casus:
ergo est bonum latinum. vnde versus. **I**n genere nume
ro precedens iunge relato zc̄

Quis est in domo. respōdet petrus. est bonū latinuz
est. qre. qz interrogatiū z suū respōsiuū volūt que
nre in casu. Et hoc declaro sic. nā q̄s est interrogatiuz
casus nū: petr⁹ est respōsiuū. etiā casus nū. ergo est bo
nū latinū. vñ Quo casu queris sic rīdere iuberis. **Uel**
Questiua pares optant reddi sibi casus

Quo legere est bonū latinuz. est. qre. qz nos habe
m⁹ regulā in grāmatica q̄ qñ p̄ba ponūtur simul
ī vna orōne sine p̄iuctōe media. tūc eoz debet esse infini
tini modi. ergo est bonum latinū. vñ Sum verbo ver
bum simul associatur in vnum. Tunc reliquum quinti
dicitur esse modi

Quo deū est bonū latinū. est. qre. qz amo est verbū
trāsitiuū transitiue positū. z p̄t regere accm a pte p⁹
deū est acci casus. ergo est bonū latinū. vñ Accusatiuis
data p vim transitionis. Si vox p̄cordat actiua frequē
ter habebis

Quo tibi panem est bonū latinuz. est. quare. qz do est
verbū talis nature q̄ potest regere dtm cū accō ca
su a pte post. tibi est datiu casus. z panē est accusatiui ca
sus: ergo est bonū latinū

Quo ego bene est bonū latinū. est. quare. qz bene est ad
uerbiū z ponit iuxta suū p̄bū ad eius fcatōnem de
clarandā. ergo est bonū latinum

Quo doctior illo est bonū latinū. est. qre. qz ille cōpatiū⁹
doctior ex propria natura p̄t regere abltm casum a
pte post. illo est ablti casus. ergo est bnnū latinū

Quo doctissimus poetarū est bonū latinū. est. qre. qz oīs
suplatiuus grdus ex sua ppria natura p̄t regere ge
nitiuū casum singularis numeri noīs collectiui. vel gtm
pluralis numeri noīs non collectiui. vñ Da gradui sum
mo gtm plura notantem. Est salomon populi ditissim⁹
atqz virozum

Quo domū est bonū latinū. est. quare: quia illa prepo
positio ad vult deseruire accusatiuo casui. domuz
est accusatiui casus. ergo est bonū latinum

De domo est bonū latinū. est. q̄re. qz illa p̄positio de
vult deseruire ablatiuo casui. domo est ablatiuo ca
sus. ergo est bonū latinū. vnde Hos casus de pre coraz
sociqz gubernant

In domo est bonū latinū. est. quare. qz ille q̄tuor p̄
positiōes (in. sub. sup. ⁊ subter) volūt deseruire vtri
qz casui. ⁊ in deseruit hic ablatō casui. ergo est bonū lati
nū. vñ In subter vel tus dant quartū. dū sociamus Ver
bo signati motū vel participanti: Si nō deligno motus
tunc construe sexto

Sum bonū est bonū latinū. est. q̄re. qz sum est ē p̄bu
substātiū. ⁊ oē p̄bū substātiū vel vñ vel eoz vim
hñs p̄regere n̄m casum. bonū est n̄i casus. ergo est bo
nū latinū. vñ Sepe vocās p̄bū sibi vult apponere rectū
Et substātiū. vel qd vim seruat eoz

So vocor henric⁹ est bonū latinū. est. q̄re. qz oē ver
bū substantiū vel vñ vel eoz vim hñs p̄t rege re
siles cas⁹ añ ⁊ p̄. ego ē n̄i casus. h̄ric⁹ etiā ē n̄i cas⁹. ḡ ē
bonū latinū. vñ Doz p̄siles d̄z p̄iūgere casus Copla ⁊ c

Legere est bonū latinū. est. q̄re. qz ois infinitiuus
p̄bi p̄sonalis ex sua natura regit accm casum a p̄te
ante. p̄ supposito. me est acci casus. ergo ⁊ c. vnde Infi
nitiuū natura modi sociatur

Legēs libz est bonū latinū. est. q̄re. qz oē p̄cipiū ⁊
ome gerūdiū ⁊ oīne supinū regūt eūdē casus quem
sua p̄ba a q̄bz descendūt. Ego est p̄bū trāsitiū regens
post se accm. ḡ ⁊ suū p̄cipiū scz legēs etiāz regit accm. er
go est bonū latinū. vñ Que iūges verbo iūges ⁊ partici
panti Item Et quemcūqz casum regit modus initialis
Illū quisqz modus ⁊ tpa queqz requirūt Infinita supi
na gerūdia p̄cipiansqz.

Videor ab illo est bonū latinū. est. q̄re. qz videor est
verbū passiū. ⁊ oīne p̄bū passiū regit ablatm a p̄te
post mediāte p̄positiōe a vel ab. Illo est ablatiuo casus
ergo est bonū latinū: vñ Iste datur casus passiuis a p̄te
cūte. Arnit bic a me. qm̄ videbor ab illo

Vtilis mihi est bonū latinū. est. q̄re. qz om̄is dīctio
fcās p̄mo dū vel incōmodū: dānū vel vtilitatē con
grue regit dñm a pte post ex vi acq̄sitōis. vtilis fcāt p̄mo
dū. 7 mihi est dū casus. ergo est bonū latinū. vñ **D**amnū
fcāns aut vtile pone dāriuo.

Opetre ē bonū latinū. est. q̄re. qz illud aduerbiū vo
candi o importās exercitatōnem vult p̄strui cū vtō.
petre est vñ casus. ergo est bonū latinū

Phānes 7 petr⁹ est bonū latinū. est. q̄re. qz illa p̄fic
tio et vult copulare inter siles casus: sic est hic. ḡ ē
bonū latinū. vñ **I**ugere p̄siles d̄z p̄iūctio casus

Herius cleric⁹ est bonū latinū. est. q̄re. qz h̄ p̄icipiū
tertio. vel substātiū subintelligit. 7 vult stare int̄ si
miles casus. vñ **P**ultriciēs p̄bū substātiū petis extra

Enedicite dñs est bonū latinū. est. q̄re. qz ille nt̄is
dñs ponit absolute cū ip̄o p̄bo b̄ndicite. ḡ ē bonū
latinū. vñ **I**nuenies rectū q̄nqz regēte solutū

Ecce mgr̄ vel ecce magistrū ē bonū latinū. ē. q̄re. qz
illud aduerbiū ecce vult p̄strui cū nt̄o vel accō. ḡ ē
bonū latinū. vñ **A**cce tibi rectū q̄rtū ve solet dare casum

Ineffabile virū ē bonū latinū. ē. q̄re. qz illa int̄iecti
tio o vult p̄strui cū accō. ineffabile virū est acci ca
sus. ḡ zc. vñ **D**qs sibi q̄rtū solet heu q̄qz lūgere casum

Rex pedib⁹ est bonū latinū. est. q̄re. qz velox ē nō
mē adiectiū fcās p̄prietatē. 7 p̄t regere ablat̄m ca
sum a pte post. pedib⁹ est ablat̄ casus. ḡ est bonū latinum

vñ **M**obile vel p̄bū designās p̄prietatē **S**extis p̄strui
tur p̄ quos ea significatur.

Regē troye est bonū latinū. est. q̄re. qz quēcūqz casū
regit nt̄is. eundez possunt regere oēs ei⁹ obliq̄. vñ
Quē casum rect⁹ hunc inflex⁹ regit ei⁹. **R**ex troye. regis
troye. regē quoqz troye

Tunc t̄pis est bonū latinū. est. quare. qz tunc est dī
ctio fcāns partē. 7 regit istum gr̄m temporis a pte
post. ergo est bonum latinum. vnde verisus **C**lausus sub
parte dīcas tunc temporis esse

Regine refert est bonū latinū. ē. q̄re. qz hoc verbū re
 fert p̄t p̄strui cū oibz dictōibz casualibz in ḡtō. exce
 ptis q̄ncz p̄noibz possessiuis cuz q̄bz p̄struit in abltō. vt
 mea refert. regine ē ḡtī cal. ḡ. zē. vñ Inē z ē iūge demas
 p̄noia q̄ncz Inē erit regis vt regnū iure gubernet. Regi
 ne refert vt viuat crimine pura. Ibi in p̄mo p̄su ponit
 (et) in illa dōcōe (intest) p̄pter metrū. **Explicū pat me?**

Incipiūt p̄parationes

In masculino gene

re **Nō** hic doct^o doctior doctissim^o In
 feio ḡne hec docta doctior doctissimā In
 neutro ḡne h̄ doctū docti^o doctissimum

Dō huius	docti	oris	ssimi
	docte		ssime
Dō huic	docti	ori	ssimi
	docto		ssimo
Accō	hūc doctū	orē ius	ssimū
	hāc doctā		ssimā
	hoc doctuz		ssimū
Etō	docte	oz tius	ssime
	doctū		ssimū
Ablō	ab h̄ docto	ore vel ori	ssimo
	ab hac docta		ssima
	ab hoc docto		ssimo
Expl̄ntō	hi docti	ores ora	ssimi
	he docte		ssime
Dō	hec docta	orū	ssima
	hoz doctoꝝ		ssimozū
	haz doctaz		ssimaruz
Dō	hoz doctoꝝ	orū	ssimoz
	his doctis		ssimis
Accō	hos doctos		ssimos

Accō	has doctas hec docta	ores ora	ssimas ssima
Uō o	docti docte docta	ores ora	ssimi ssime ssima
Ablō	ab his doctis	oribz	ssimis
I n masculino gñe ntō hic fortis fortior fortissim⁹.			
I n feio genere hec fortis fortior fortissima			
I n neutro genere hoc forte forti⁹ fortissimuz.			
Uō huius	fortis fortis fortis	oris	ssimi ssime ssimi
Uō huic	forti forti forti	ori	ssimo ssime ssimo
Accō	hūc fortē hāc forte hoc forte	orem tius	ssimū ssimā ssimum
Uō o	fortis fortis forte	or tius	ssime ssima ssimū
Ablō	ab hoc forti ab hac forti ab hoc forti	ore vl' ori	ssimo ssima ssimo
Et pl' ntō	hi fortes he fortes hec fortia	ores ora	ssimi ssime ssima
Uō	hoz fortū haz fortū horū fortū	orū	ssimoz ssimarū
Uō	his fortibz	oribz	ssimoz ssimis
Accō	hos fortes has fortes hec fortia	ores ora	ssimos ssimas ssima
Uō e	fortes	ores	ssimi ssime

c üij

o fortia ora sima
 Abblatiuo ab his fortibz oribz simis
In masculino gñe nro h felix felicior felicissimus
In feio gñe hec felix felicior felicissima
In neutro genere hoc felix felicior felicissimū

Genitiuo huius felix oris simi
 huius felix oris simi
 huius felix oris simi

Datiuo huic felix ori simo
 huic felix ori simo
 huic felix ori simo

Accusatiuo hunc felix orem simū
 hunc felix orem simū
 hoc felix eius simū

Vocatiuo o felix oz sima
 o felix eius simi

Abblatiuo ab hoc felice vel felix simo
 ab hac felice l'ci: ore l' ori sima
 ab hoc felice vel felix simo

Expl' nro hi felices ores simi
 he felices ores simi
 hec felicia ora sima

Genitiuo horum feliciū orum simorum
 harū feliciū orum simarū
 horum feliciū orum simorum

Datiuo his felicibus oribus simis
 hos felices ores simos
 has felices ores simas

Accusatiuo hunc felices ores simi
 hunc felices ores simi
 hoc felices ores simi

Vocatiuo o felices ores simi
 o felicia ora sima
 ab his felicibus oribus simis

In mascul. gñe nro h prudēs prudentior prudentissim⁹.
In feio gñe. hec prudēs prudentior prudentissima

In neutro genere hoc prudēs prudētius prudentissimū

Stō hui⁹	prudentis prudētis prudentis prudenti prudenti prudenti	prudētioris	tissimī tissime tissimī tissimo tissime tissimo
Stō huic	hunc prudentē hanc prudentē hoc prudens o prudens o prudens	prudētiorē prudētius	tissimū tissimā tissimū tissime tissima tissimū
Accō	o prudens o prudens	prudētior prudētius	tissimū tissime tissima tissimū
Utrō	ab hoc prudēte ab hac prudēte ab hoc prudēte	vel ti ore vel ori	tissimo tissima tissimo
Ablō	hū prudentes he prudentes hec prudentia horū prudentū	prudētiores prudētiora	tissimī tissime tissima tissimoz
Et plṛ ntō	haz prudentū horū prudentū	vel tium orum	tissimoz tissimoz
Stō	his prudentib⁹ hos prudentes	prudētiorib⁹	tissimis tissimos
Stō	has prudētes hec prudētia o prudentes o prudentes o prudentia	prudētiores prudētiora	tissimas tissima tissimī tissime tissima
Utrō	o prudentes o prudentes o prudentia	prudētiores prudētiora	tissimī tissime tissima
Ablō	ab his prudētib⁹ ab his prudētib⁹	prudētiorib⁹	tissimis tissimis
Stō hui⁹	pulchri pulchre pulchri	pulchrioris	rīmī rīme rīmī

In masculino genere hoc pulcher pulchrior pulcher
rimus. In feio genere hec pulchra pulchrior pulcher
rima. In neutro genere hoc pulchrū pulchri⁹ pulcherrimū

Dtō huic	pulbro pulbre pulbro hunc pulchrū	pulchriori	rimo rime rimo rimum
Accō	banc pulchrā hoc pulchrū o pulcher	pulchriorē pulchrius	rimam rimum rime
Uō	o pulchra o pulchrū	pulchrior pulchrius	rima rimum
Ablō	ab hoc pulbro ab hac pulchra ab hoc pulbro hij pulchri	ore vel ori	rimo rima rimo rimi
Et plr nō	he pulchre hec pulchra hor pulchrorū	pulchriores pulchriora	rime rima rimoz
Stō	har pulchrarū hor pulchrorū	pulchriorū	rimaz rimoz
Dtō	his pulchris hos pulchros	pulchrioribz	rimis rimos
Accō	has pulchras hec pulchra o pulchri	pulchriores pulchriora	rimas rima rimi
Uō	o pulchre o pulchra	pulchriores pulchriora	rime rima
Ablō	ab his pulchris	pulchrioribz	rimis
<p>In masculino gñe Uō hic paup paupior paupri Imus. In feio genere hec paup paupior pauprima In neutro genere hoc paup paupius pauperrimū</p>			
Stō hui⁹	paupis paupis paupis paupi	paupiores	rimi rime rimo
Dtō huic	paupi paupi	paupiori	rime rimo
Accō	hunc paupere	pauperiore	rimū

Accō	hanc pauperē hoc paup o paup	pauperiorē paupius	rimam rimū rime
Uō	o paup paup	paupior paupius	rime rima rimū
Abtō	ab hoc paup ab hac paup ab hoc paup	vel eriore veloci	rimo rima rimo
Et plur nō	hij paupes he paupes hec paupa	paupiores paupiora	rimi rime rima
Stō	hor pauperū har pauperū hor pauperū	paupertor	rimoz rimaz rimoz
Dtō	his pauperibz hos paupes	pauperioribz	rimis rimos
Accō	has paupes hec paupa o paupes	paupiores paupiora	rimas rima
Uō	o paupes o paupa	paupiores paupiora	rimi rime rima
Abtō	ab his paupibz	paupioribz	rimis
¶ In masculio gñe Atō hic bonus melior optimus.			
¶ In feio genere hec bona melior optima			
¶ In neutro genere hoc bonum melius optimū			
Stō hui?	boni bone boni bono	melioris	optimi optime optimi
Dtō huic	bone huic bono hunc bonū	meliori	optimo optime optimo
Accō	hanc bonā hoc bonū o bone	meliorē melius	optimū optimā optimū
Uō	o bona o bonū	melior melius	optime optima optimū

Ablō	ab hoc bono ab hac bona ab hoc bono	melioze vel ozī	optimo optima optimo optimi
Explr nō	hij boni he bone hec bona	meliores melioza	optime optima optimoz
Dō	horū bonoz harū bonarū horū bonozū	meliorum	optimaz optimoz
Dō	his bonis hos bonos	melioribz	optimis optimos
Accō	has bonas hec bona	meliores melioza	optimas optima
Uō	o boni o bone o bona	meliores melioza	optimi optime optima
Ablō	ab his bonis	melioribz	optimis
<p>In masculino gñe Hō h malus peior pessimus In I feio genere hec mala peior pessima In neutro genere hoc malum peius pessimū</p>			
Dō hui⁹	mali male mali	peioris	pessimi pessime pessimi
Dō hui⁹	malo male malo	peiorū	pessimo pessime pessimū
Accō	hunc malum hanc malam hoc malum	peiozem peius	pessimā pessimū pessime
Uō	o male o mala o malum	peior peius	pessima pessimū
Ablō	ab hoc malo ab hac mala ab hoc malo	peioze vel iozi	pessima pessimo
Explr nō	hij mali	peiores	pessimi

Et plr nō	he male hec mala	peiores peiora	peffime peffima
Stō	hoz maloꝝ baz malaz	peioꝝ	peffimoꝝ peffimaz
Dtō	hoz maloꝝ his malis	peioꝝibꝫ	peffimoꝝ peffimis
Accō	hos malos has malas hec mala	peiores peiora	peffimos peffimas peffima
Uctō	o mali o male o mala	peiores peiora	peffimi peffime peffima
Abtō	ab his malis	peioꝝibꝫ	peffimis
In masculo gñe Stō h̄ puus mior minim⁹ In feio gñe hec pua mior mi ma. In neu. gñe h̄ puū minus minimū			
Stō	huius pui huius pue huius pui	minoris	minimi minime minimi
Dtō	huic pui huic pue huic pui	minori	minimo minime minimo
Accō	bunc paruū banc paruā hoc paruū	minore minus	minimū minimā minimū
Uctō	o parue o parua o paruū	minoz minus	minime minima minimū
Abtō	ab hoc puo ab hac pua minore vel minori ab hoc puo hij parui		minimo minima minimo minimi
Et plr nō	he parue hec parua	minores minora	minime minima
Stō	hoz puoꝝ baz puaz	minozum	minimoꝝ minimaz
Dtō	hoz puoꝝ his puiis	minozibꝫ	minimoꝝ minimis

Accō	hos puos has puas hec puā o parui	minores minora	minimos minimas minima minimi
Uto	o parue o parua	minores minora	minime minima
Ablō	ab his puis	minoribz	minimis
¶ In masculino gñe Uto hic magn⁹ maior maximus			
¶ In feio genere hec magna maior maxima			
¶ In neutro genere hoc magnū maius maximū			
Stō	huius magni huius magne huius magni huic magno	maioris	maximi maxime maximi maximo
Dtō	huic magne huic magno huic magnū	maiori	maxime maximo maximū
Accō	hanc magnā hoc magnū o magne	maiorē maius	maximā maximū maxime
Uto	o magna o magnū ab hoc magno	maior maius	maxima maximū maximo
Ablō	ab hac magna ab hoc magno hij magni	maiori vel ori	maxima maximo maximi
Et plr ntō	he magne hec magna hoz magnoz	maiores maiora	maxime maxima maximoz
Stō	hoz magnaz hoz magnoz	maiorum	maximaz maximoz
Dtō	his magnis hos magnos	maioribz	maximis maximos
Accō	has magnas hec magna o magni	maiores maiora	maximas maxima maximi
Uto	o magne	maiores	maxime

	o magna	maiora	maxima
Ablō	ab his magnis	maioribus	maximis
	In masculino gñe	Plō h mult' plurim'	In feio gñe
	multa plurima	In neutro gñe multū plus plurimū	
	multi		plurimi
Stō huius	multe	} pluris	plurime
	multi		plurimi
	multo	} plurimo	plurimo
Dō huic	multe		plurime
	multo	plurimo	
	hunc multū	} plus	plurimū
Accō	hanc multā		plurimā
	hoc multū	plurimū	
	o multe	} plus	plurime
Uō	o multa		plurima
	o multū	plurimū	
	ab hoc multo	} plurimo	plurimo
Ablō	ab hac multa		plurima
	ab hoc multo	plurimo	
	hij multi	plures	plurimi
Et plurimō	he multe	plures	plurime
	hec multa	plura	plurima
	horū multoz	plurū	plurimoz
Stō	harū multaz	plurū	plurimaz
	horū multoz	plurū	plurimoz
Dō	his multis	pluribus	plurimis
	hos multos	plures	plurimos
Accō	has multas	plures	plurimas
	hec multa	plura	plurima
	o multi	plures	plurimi
Uō	o multe	plures	plurime
	o multa	plura	plurima
Ablō	ab his multis	pluribus	plurimis

Et sic est finis deo laus et gloria trinis

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in approximately 15 columns and is mostly illegible due to fading and bleed-through. Some faint words like "et", "in", "de", "per", "sub", "super", "inter", "contra", "pro", "contra", "pro", "contra", "pro", "contra", "pro", "contra", "pro", "contra", "pro", "contra" are visible. At the bottom of the page, there is a faint line of text that appears to be a signature or a date: "Ejus et hinc hinc hinc hinc hinc".

[Faint, mostly illegible handwriting at the top of the page]

man

man sal me

Item man

Item man

Item man sal me

66

del...
um...

Copyright 4/1999 YxyMaster GmbH www.yxymaster.com

VeriColor Selector Standard - Euroskala Offset

1		A		5
2		B		10
3		C		15
4		D		20
5		E		
6		F		
7		G		
8		H		
9		I		
10		J		
11		K		
12		L		
13		M		
14		N		
15		Focus		
16		O	Balance	
17				
18		Q		
19		R		
20		S		
21	W	T		
22	X	U		
23	Y	V		
24	Z			